

WYCHODZI
W NIEDZIELE
RANO. ROK III.
Cena egz. 30 gr.
NR. 38.

GAZETA

Adres Redakcji
I Adm. KRAKÓW
PLAC MATEJKI
L. 7. I. piętro
na prawo.

NARODOWA

Tajemnica t. zw. pogromów żydowskich.

Tecząc się właśnie w Paryżu proces żyda Szaloma Schwarzbarta, zabójcy atamana Petlury (o czym piszemy obszerniej poniżej), zmobilizował żydostwo całego świata od skrajnych bolszewików począwszy poprzez nabożnych ortodoksów do najbogatszej międzynarodowej żydowskiej finansjery włącznie. Wszystko to zmobilizowało się celem obrony swego współwyznawcy, solidaryzując się tem samem z jego krwawym czynem.

Na obronę Schwarzbarta wytoczono na „porządek dzienny” opinii świata przy pomocy prasy, znajdującej się jak wiadomo w 80 procent w rękach żydowskich — sprawę t. zw. pogromów żydowskich, za które — zdaniem żydów — ponosić ma odpowiedzialność Petlura, a których mścicielem miał być właśnie Schwarzbart.

Pogromy żydowskie na Ukrainie — to główny argument w rękach żydowskich w obronie Schwarzbarta; argumentem tym wobec szafują bez miary, cynicznie i obłudnie, licząc na niezbyt orjentującą się w sprawach „wschodnich” opinię francuską, której pragną zasugerować podane przez siebie wnioski.

My, Polacy, którzy również coś wiemy o tych t. zw. pogromach wiemy — chcielibyśmy na tem miejscu dorzucić cegiełkę do tej mocno okrzyczanej sprawy, ufni, iż może przyczyni się ona choćby częściowo do wyświeślenia sprawy pogromów żydowskich.

Jeżeli sięgniemy do samej istoty pogromów — to stwierdzić musimy, iż powstawały one zawsze w środowiskach większych skupień żydowskich, tam, gdzie ludność miejscowa odznaczała się gorętszym temperamentem i gdzie na wszelakiego rodzaju oszustwa, zdiebstwa i lichwiarstwa żydowskie reagowała samorzutnie, mszcząc się nieraz krwawo.

Tak było w średnich wiekach w Hiszpanji, Francji, a potem w Niemczech, tak było wreszcie w XVII wieku za czasów Chmielnickiego, a potem w XVIII w epoce hajdamacczyzny Gonty i Żeleźniaka na Ukrainie.

Przyczyną pogromów żydowskich na Ukrainie były w tych czasach lichwa i zdiebstwa żydów, którzy „urzędowali” wówczas tamże w roli już to karczmarzy, już to arendarzy i pachciarzy, łupiąc bezlitośnie z ostatniego choćby grosza miejscową ludność ruską i rozpijając ją gorzałką.

Ale kto czem wojuje, od tego też ginie. Rozpęta gromady chłopstwa ciemnego gdy dorwały się „swobody” za czasów Chmielnickiego, w paru latach rozgromiły krwawo wszystkie nieomal ośrodki i skupiska żydowskie. Podobnie było za czasów Gonty i Żeleźniaka, gdzie podjudzone i za pieniądze Moskwy przekupione bandy czerni występując przeciw Polakom gromiły równocześnie i żydów.

W latach rewolucji r. 1905 pogromy tu i ówdzie powtórzyły się po przewrocie bolszewickim, zaś cała Ukraina i Podole stała znów w ogniu grabieży, mordów i pogromów. Były to jednakowoż pogromy nie tyle specjalnie zwrócone przeciw żydom, ile początkowo przeciwko „burżujom” i „panom”, a więc Polakom głównie. Wszystkie dwory polskie Podola i Ukrainy zostały rozgromione i spalone, niedobitki tylko ziemianstwa zdołały uciec z życiem.

W drugim okresie pogromy zwracały się przeciwko bolszewikom. Były to czasy Petlury, Denikina, a potem wszelakiego rodzaju samozwańczych wodzów powstańczych, walczących z bolszewikami. Ze ofiarą ich padali przeważnie żydzi, to dowód tylko tego, iż w tym okresie całe nieomal żydostwo tamtejsze z większymi lub mniejszymi sympatjami stało po stronie bolszewizmu, wspierając ich już to czynnie, już to pieniędzmi, wreszcie zajmując głównie stanowiska komisarzy bolszewickich, by na tem stanowisku znów łupić i znęcać się nad miejscową ludnością. Cóż dziwnego potem, że ciemny, rozpiły gorzałką z szynków żydowskich chłop ukraiński identyfikował całe żydostwo z bolszewizmem i przy byle sposobności odpłacał żydom pięknem za nadobne. Chłopi pamiętali doskonale, jak to żydowscy komisarze bolszewicy stawiali „pod stienką” wszystkich podejrzanym o kontrrewolucję, to też gdy sami derwali się broni, mełdca dawnych rezunów Żeleźniaka, wyprawiali na łono Abrahama na odwrót wszystkich podejrzanych o sprzyjanie bolszewizmowi, a więc głównie samych żydów.

A teraz sięgniemy pamięcią wstecz. Czy wówczas w latach 1918, 1919, 1920, 1921 słyszał kto kiedy, by prasa żydowska tak w Polsce, jak i zagranicą czyniła larum z tego powodu? Wprost przeciwnie, o pogromach na Ukrainie nie pisano wcale, a jeżeli wspomniano, to tylko półgębkiem, nieomal wstydliwie, nie alarmowano opinii publicznej ani nie rozdzierano szat z tego powodu.

Że na Ukrainie pogromy były, to fakt, że były krwawe i straszne, jak wszystko co zawsze tam się działo, to też fakt — a jednak mimo tego żydzi starali się sami tuszować te sprawy. P. Kossak-Szczucka w swej głośniejszej książce p. t. „Pożoga” opisując pogrom żydów w Płoskirowie — pisze na koniec dosłownie:

„Przez długi czas pogrom płoskirowski był jedynym tematem rozmów i myśli żydowskich. Obierano go do sprowadzenia specjalną misją Ententy, zbierano na ten cel pieniądze. Naznaczony był już dzień, w którym rzeczona misja miała przybyć. — Potem, nagle, zapewne na rozkaz polityki z góry, wszystkie te zamiary upadły. Przestano mówić o pogromie, wspominać umarłych, czasem tylko żydzi więcej znajomi przypominali prorocstwo starego ra-

bina i uśmiechali się przytem znacząco. Komisja nie przyjechała”.

Dlaczego tak się działo? — zapyta niejednen z czytelników. Dlatego, że wówczas względy polityki żydowskiej nakazywały im wszystkie siły zwrócić przeciwko Polsce.

W Polsce nigdy pogromów żydowskich nie było. Polacy jakkolwiek też odznaczający się temperamentem i nie mniej wyzyskiwani przez żydów i łupieni ze skóry, jak ludność raska, znosili ze stoickim nieomal spokojem nadużycia żydowskie; owszem z dziwnym jakimś sentymentem traktowali przybyszów żydowskich, obdarowywali ich arendami i przywilejami a prowokacje żydowskie traktowali raczej pobłażliwie i z góry. Polska pogromami żydowskimi nigdy się nie splamiła. Wybryki poszczególnych jednostek, jak np. obcinanie bród czy pejsów, wreszcie fakty doraźnego osądzenia i ukarania winnych żydów za pomaganie nieprzyjacielowi w czasie wojny — nie mogą żadną miarą nazwać pogromami.

A jednak żydom, tak bardzo chodziło o to, by móc w Polsce choćby sprowokować pogromy, byle móc je potem rozdmuchać do niebywałych rozmiarów i w czasach, kiedy losy Polski i jej granic na konferencji pokojowej roku 1919 ważyły się — podstawić Polsce nogę i zaszkodzić. Pisaliśmy już nieraz na tem miejscu, jak żydowska prasa amerykańska w latach 1918 — 1920 alarmowała zagraniczną opinię publiczną bezczelnymi, wyszanymi z palca wiadomościami o pogromach żydów w Polsce, jak żydowskie pisma w Ameryce zamieszczały fotografie z pogromu w Kiszyniewie i Odessie z podpisami: „Pogrom żydów we Lwowie” lub „Ofiary pogromów w Polsce”, jak każde rozpedzenie demonstracji komunistycznej w byle Papiidowie, wyrastało w Ameryce do rozmiaru „pogromu żydowskiego” w Polsce. Pisz o tem obszerniej Dmowski w swem dziele: „Polityka polska i odbudowanie państwa”.

Są to rzeczy zbyt znane, aby się nad nimi szerzej rozwodzić, nam chodzi jedynie o stwierdzenie faktu, iż polityka żydostwa całego świata w tym okresie tuszowała pogromy żydowskie na Ukrainie, na to, by wyolbrzymić naodwrot każdy przejaw antysemityzmu w Polsce. A w Polsce były dopiero wówczas początki akcji obronnej przeciwko ich zalewowi handlu i przemysłu, próby bojkotu żydów wydawały niktę jeszcze rozmiary. Tego zaś żydostwo najbardziej się obawiało. Wolato tysiąc razy pogrom aniżeli bojkot czy wprowadzenie w czyn hasła „Swój do swego!” i dlatego tak bardzo wyęźlało wszystkie siły przeciw Polsce.

Niezwykle charakterystyczny fakt podaje w cytowanym wyżej dziele R. Dmowski, opisując swój przyjazd do Nowego Jorku w roku 1918. Pisz o on dosłownie:

„Wkrótce po moim przyjeździe zgłosił się do mnie znany powszechnie przywódca żydów w Ameryce, adwokat i finansista nowojorski p. Louis Marshall. Przyjąłem go i rozmawialiśmy aż dwie godziny. Powiedział mi bez ogródek, że *żydzi są wrogami Polski*, bo Polska przesładuje ich współwyznawców. Gdy mu zwróciłem uwagę, że w Polsce pogromów nie było i nie ma, usłyszałem znamienne odpowiedź, że **ŻYDZI WOLA POGROMY OD BOJKOTU**”.

To wyraźne przyznanie się przywódcy żydostwa do roli żydów wobec Polski, oraz ich opinia co do pogromu bojkotu — stworzy chyba oczy niejednemu na *istotę wrogięgo stosunku żydostwa do Polaków*.

Obecnie polityka żydowska w obronie swego współwyznawcy, który — jak wszelkie dane na to wskazują — był narzędziem w rękach bolszewickich — wytacza przed forum świata sprawę pogromów, rozdzierając szaty i starając się wzruszyć sędziów opisami krwawych wypadków na Ukrainie, których winę pragnie przypisać Petlurze

na to, by Schw. móc potem zrobić „mścicielem krzywd żydowskich”. *Sprawę pogromów przypomnieli sobie obecnie po latach, dziś jest dla nich argumentem znów dla celów polityki na usługach tym razem bolszewizmu. Wówczas w roku 1919 na rozkaz „z góry” sprawę pogromu zatuszowano, dziś na rozkaz „z góry” wywleka się ją na światło dzienne.*

Nam Polakom historyczne głosy żydowskie nie zamydla oczu, my wiemy doskonale co się kryje poza kulisami polityki żydowskiej. Wiemy — z własnego ich zresztą przyznania — że pogromy nie są dla nich takie straszne, jakie dziś starają się przedstawić. Oni „*wolą pogromy od bojkotu*”.

I dlatego nauką dla nas Polaków niech będzie zawsze pamięć o tem, że *bojkot i hasło „swój do swego” to jedyna broń przeciw żydom, nigdy zaś pogromy*, które tak z punktu etycznego, moralnego, jak i z naszego własnego interesu państwowego *potępiać należy jaknajostrej i jaknajbezwzględniej* Pod tym względem mamy czyste sumienie

woląci w ferworze utarczki słownej wygrażali sobie nawzajem pięściami.

Jeżeli chodzi o to, czy Schwarzbart działał samorządnie to prof. Kowal oświadczył, że będąc pewnego dnia w Boulogne sur Seine, w kawiarni w towarzystwie Petlury i Polaka Lewickiego, zauważył brunetę, o typie żydowskim, młodzieńca i elegancką damę siedzących przy stole sąsiednim, *podstuchujących ich i szpiegujących*. Petlura poprosił wtedy swych dwóch przyjaciół, by mówili ciszej, ponieważ *od pewnego czasu jest śledzony*. Przy wyjściu Kowal widział wielki czarny samochód zatrzymujący się przy stacji tramwajowej. Dwaj mężczyźni, którzy przyciągnęli jego uwagę, znajdowali się wewnątrz, w towarzystwie trzeciego indywiduum. Kowal usłyszał, jak szofer rzekł: „Jakobie, oni już weszli”. Były ataman istotnie akurat wchodził do tramwaju razem z Lewickim. Kowal doskonale poznał w Schwarzbarcie jednego z owych trzech osobników.

Przesłuchiwany prof. Szulgin, generalny sekretarz dla spraw narodowościowych w rządzie Petlury oświadczył, że przybył do sądu nie, aby obronić przyjaciela swego Petlurę, lecz *aby oskarżyć Schwarzbarda*. Stwierdza on, że Schwarzbard nie zamordował Petlurę, aby pomścić przelaną krew żydowską, lecz w charakterze *agenta Moskwy, jako Judasz*.

Dalej mówi Szulgin: „W moim posiadaniu są dokumenty, które potwierdzają słuszność moich wywodów, szczególnie jeśli chodzi o związek, jaki zachodzi między zamordowaniem Petlury z przewrotem majowym, dokonanym przez marszałka Piłsudskiego w Polsce.

Jak wiadomo bowiem, Petlura na wieść o dokonanym przewrocie majowym w Polsce i objęciu władzy przez marszałka Piłsudskiego *wybierał się do Polski, bardzo więc możliwe, iż bolszewicy, obawiając się wspólnej akcji antybolszewickiej Piłsudskiego z Petlurą spowodowali zamordowanie tego ostatniego*.

Doszło wówczas do ostrej kontrowersji pomiędzy Torres'em a świadkiem Szulginem. Torres woła w silnem podnieceniu: *Ajencie niemiecki, jak pan śmie obrażać francuskiego(!) adwokata*.

Szulgin odwraca się wówczas tyłem do Torres'a i oświadcza: *General Berthelot stwierdził w swoim czasie, że ja jestem jedyną osobą, do której Francja żywi całkowite zaufanie*.

Głos zabiera wówczas adwokat Campinchi, który odczytuje szereg dokumentów, udowadniających, że Szulgin jest przyjacielem Francji.

Uwolnienie Schwarzbarta

zabójcy atamana Petlury.

Z za kulis procesu paryskiego. — Insynuacje żydowskie pod adresem Polski.

Proces Schwarzbarta, zabójcy atamana Petlury zakończył się uwolnieniem Schwarzbarta, a tem samem tryumfem żydostwa, które tyle wysiłków, zabiegów i solidarności wykazało w tym historycznym dziś już procesie paryskim.

Cały proces obracał się właściwie dokoła obalenia, względnie udowodnienia stawianej przez obronę Schwarzbarta tezy, że za pogromy na Ukrainie odpowiedzialnym był Petlura, sam fakt bowiem pogromów nie ulegał wątpliwości i jako taki potępiany był najostrej również i przez oskarżycieli Schwarzbarta. I jakkolwiek proces zakończył się uwolnieniem zabójcy, to jednak sprawa odpowiedzialności Petlury za pogromy *nie została udowodniona*. Natomiast aż za dużo faktów przemawiało za filosemityzmem i to nie platonicznem atamana Petlury.

Niestety, zabójcą Petlury był *żyd*, w obronie więc tego żyda wystąpiło solidarnie

całe żydostwo, zmobilizowało wszystkie siły, zainicjowało niebywałą wprost agitację no i... dopięło swego: zabójcę uwolniono, który stał się bohaterem o którym uczyć zapewne będą w chederach biegli w literze prawa mojżeszowego (o ironjo!) — tal-mudyści!

Obronę Schwarzbarta posiadał nielada: adwokata żyda Torresa, którego cały Paryż zna doskonale, jako obrońcę wszelkiego rodzaju komunistów, anarchistów i t. d. — W czasie procesu Torres swem zwyczajem zachowywał się niezmiernie *arogancko i wyzywająco*. Dość przyjrzeć się jego fotografii, reprodukowanej przez wszystkie pisma żydowskie, z której wyziera pełna, nalana twarz *typowego semickiego aroganta*. Fotografia ta najlepiej znamionuje *tupet i ton*, jaki wniosło żydostwo do całego procesu. Przeciwnikiem jego był adwokat Campinchi, zimny, spokojny i rzeczowy. Były jednak momenty w procesie, gdy obaj ad-

KLEMENS JUNOSZA.

Czarne błoto.

Powieść.

PAJĄKI WIEJSKIE.

Księżyc pełny świecił z wysokości, obywatele więc mogli przechadzać się śmiało, bez obawy wpadnięcia do rynsztoka lub kałuży.

Największa grupa zgromadziła się około Jankla Basa. Mąż ten poważny, tuszy okazałej, z szeroką rozłożystą brodą, spadającą na piersi, zdawał się być prezesem całego zgromadzenia.

Ten mówił najmniej, tylko słuchał, a tu coraz ktoś przybiegł i nową wiadomość do poprzedniej dorzucił, wywołując okrzyk zdumienia lub zgrozy.

— Wiecie? Słyszycie? Ten łajdak kupił w Zimnej Woli sto korcy pszenicy!

— Tak, kupił, wszyscy możemy przyświadczyć, że to prawda.

— Niech on oślepnie!

— Niech on ręce połamie!

— Niech idzie w ziemię!

— Ładne czasy!

— Nie dość, że kupił pszenicę w Zimnej Woli, to targował także żyto w Brzozówce! Taki gałgan!

— No — odezwał się Mojsie Fisch — dużo ja już rzeczy widziałem, ale tego jeszcze nie widziałem.

— Wy, Mojsie, w porównaniu ze mną

jesteście dzieciak — odezwał się jakiś kaszłający staruszek. — Ja mam dużo więcej lat od was, ale także jeszcze takiej rzeczy nie widziałem.

— Świat się psuje...

— Jak nasze Czarnebłoto stoi, od samego początku, jak ono jest jeszcze taki wypadek się nie zdarzył!

— Niech przepadną wrogowie Sjonu!

— Niech ich wiatr zdmuchnie z oblicza ziemi!

— Powiedzcie mi skąd ten łajdak pochodzi?

— Djabeł pochodzi z diabła, ale przecież ten, o którym mówimy, jest nasz.

Zawrzało, jak w ułu.

— Co on, żyd?

— Niech Pan Bóg nas broni od takich żydów!

— Chodzi przecie w kapocie.

— Lepszy żyd bez kapoty niż kapota bez żyda.

— Macie słuszność. Pytaliście się skąd on pochodzi? Z Warszawy.

— Tam jest wielkie zepsucie.

— Czysta zaraza! Na dziesięciu ludzi znajdziecie jedną duszę koszerą, reszta sama obrzydliwość.

— To prawda — rzekł Mojsie Fisch. — Ja mam taki zwyczaj, że jak tylko wrócę z Warszawy, zaraz idę do łaźni i do mykwy, aby zmyć z siebie obrzydliwość tej Sodomy.

— Takiego gałgana trzeba rozumu nauczyć.

— Spokojnie powoli! — odezwał się Jankiel Bas.

— Spokojnie? Jankiel bardzo jest delikatny, Jankiel go może chce głaskać po głowie?

Jankiel fajkę z ust wyjął, pomyślał chwilę i rzekł:

— Jeśli ja go chcę pogłaskać, to tak dobrze, żeby popamiętał. Chcę mieć na niego kilka batów porządných. Najprzód powiedzcie mi, jak on się naprawdę nazywa?

Jakiś mały żydek dał na to odpowiedź:

— On się nazywa Abram Figelman.

Oby jego imię zginęło z oblicza ziemi!

Jankiel rzekł znowu:

— Mojsie ma się dowiedzieć, gdzie należy, czy papiery tego człowieka są w porządku?

— Ja już wiem — odrzekł Mojsie — są bez żadnego feleru. Ja się dowiadywałem,

— Bardzo dobrze zrobiliście.

A teraz potrzeba nam pisarza.

Gdzie jest nasz pokątny doradca, gdzie jest Berek?

Młody żydek wysunął się naprzód.

— Słuchaj jest dla ciebie kawałek roboty? tylko ma być w dobrym gatunku.

— Potrafię wymyślić coś fein, będziecie kontenci. Gdzie się to ma robić?

Ciąg dalszy nastąpi.

Świadek Szapował, b. generał armji Petlury zeznaje: Oskarżony Schwarzbard jest *typowym zrusyfikowanym żydem. Nie rozumie on ani słowa po ukraińsku i jest wrogiem Ukrainy.*

Jeżeli chodzi o sprawę odpowiedzialności Petlury za pogromy, to zgodne zeznania wszystkich świadków oskarżenia stwierdzały, że cały szereg rozkazów dziennych, adresowanych do armji, a przez niego podpisanych, *piętnuje gwałty w słowach wzniosłych, zabraniając kategorycznie urządzania pogromów, tudzież zapowiadając i nakazując surowe ukaranie winnych.*

Winowajców skazano na śmierć i rozstrzelano. Gdy pogrom był nie do uniknięcia, Rząd wspierał ofiary. Tym sposobem decyzję z 31 sierpnia 1919 r. wydano ze skarbu państwa do dyspozycji ministra spr. zagranicznych sumę 200 tysięcy grzywien dla niesienia pomocy ludności miasta Proskurowa dotkniętego pogromem. W r. 1919 weszła w życie ustawa o autonomji narodowo - personalnej, zapewniającej mniejszościom etnicznym na Ukrainie, a przede wszystkim żydom szerokie prawa. Na mocy postanowienia z 17 lipca 1919 r. utworzono i zorganizowano komisję śledczą w celu zbadania pogromów antyżydowskich. Nadto komisja specjalna wysadzona została po pogromie proskurowskim. Utworzono także specjalny oddział inspektorów rządowych przy armji, zaopatrzonych w pełnomocnictwa i liczących w swym składzie żydów. Rząd złożony z 15 sekretarzy generalnych, posiadał w swym gronie *generalnego sekretarza do spraw żydowskich.* Po raz pierwszy drukowano bilety bankowe z tekstem żydowskim. Ciągłość tych wysiłków ujawnia się w licznych wypadkach. Podczas przyjęcia delegacji żydowskiej w dniu 17 lipca 1919 r. w Kamieńcu Podolskim przez Petlurę, ten ostatni zapewnił, że stale dba o uniknięcie wystąpień przeciwko żydom.

Delegat Kac oświadczył, że wspomniana delegacja popierała całkowicie rząd Petlury i ministra żydowskiego Krasnego. Rabin Gutman, przewodniczący delegacji, podkreślił, że *poraz pierwszy żyd bierze udział w rządzie, recytując razem z innymi delegatami werset: Błogosławiony ten, co szerzy Jego chwałę między ludami.* Rabin dodał, że odtąd będzie mógł zmawiać swoje modły z lekkim sercem, podczas, gdy nie mógł tego czynić ani pod rządami carów, ani pod panowaniem bolszewików. Niebawem w jesieni roku 1919, Petlura zaprosił wszystkie osobistości ze świata żydowskiego, w celu utworzenia komisji międzynarodowej żydowskiej dla udzielenia śledztwa o pogromach na Ukrainie. Gdy mu nadmieniono, by zwrócił się do organizacji, zamiast do poszczególnych osób, podjął nowe kroki w tym kierunku. Odpowiedziano mu jednak, że anarchja w kraju nie pozwala na urzeczywistnienie jego planu.

Prof. Sławiński zapewnia, że Petlura upoważnił do przedstawienia na ostatnim kongresie sjonistycznym w Karlsbadzie projektu utworzenia autonomicznej żandarmeryi żydowskiej w Rosji.

Za rządów Petlury ministrem spraw żydowskich był żyd Pinkus Krasnyj, potem zaś ukraińskim w Londynie żyd Margolis.

Oto jak wygląda w świetle faktów antysemityzm Petlury.

Na zakończenie dodać należy, że „idealista” Schwarzbard w r. 1908 podczas swego pobytu w Wiedniu, został skazany na cztery miesiące więzienia za grabież. W dobie tej utrzymywał on stosunki stałe z kołami anarchistycznymi. Po odciernieniu ewej kariery w Austrii udał się on do Węgier, przy czym w roku 1919 aresztowano go w Budapeszcie za zamach na bezpieczeństwo własności. Zakazano mu pobytu, a potem wydłono. Informacje zebrane o nim w Paryżu nie są dla niego pomyślnie.

W toku rozprawy nastąpił efektowny gest Torresa. Oto w pewnym momencie Torres oświadczył, że zrzeka się przesłuchania dalszych świadków obrony w tem przekonaniu, „że na podstawie zeznań przesłuchanych już świadków, sędziowie przysięgli wyrobili sobie odpowiednie zdanie”.

Jak się zdaje, wystąpienie powyższe Torresa nastąpiło na „rozkaz z góry” żydowskiej, aby nie doprowadzać strony ukraińskiej do większego rozdrażnienia.

Nastąpiły przemówienia obu stron. Adwokat Wilm, przedstawiciel powództwa cyw. oświadczył w swej mowie, iż *stosunki Schwarzbarda z bolszewikami są stwierdzone. Petlura był niewygodnym przedewszystkiem dla bolszewików.* Był on jedną z najwybitniejszych postaci w ruchu antybolszewickim. *Schwarzbard był wykonawcą woli Sowietów.* Miał on niewątpliwie współników. Dowodem tego jest tajemniczy telefon w momencie zbrodni, który zawiadomił go, iż „czas działać”. Następnym dowodem zdaniem Wilma, jest pneumatyk, wysłany do żony Schwarzbarda, zawiadamiający ją o morderstwie, tuż potem, jak zbrodnia została spełniona.

Przewrót majowy marsz. Piłsudskiego — mówił Wilm — przyspieszył czyn Schwarzbarda. Na poufnym posiedzeniu bolszewików pod przewodnictwem Cziczierina przyjęta została uchwała o stosowaniu indywidualnych aktów terroru. W związku z tem należy rozumieć czyn Schwarzbarda. — Schwarzbard jest tchórzem. Zamordował on Petlurę, aby ten nie miał możności powrócić na Ukrainę. Schwarzbard nadużył gościnności Francji. Wilm zakończył, domagając się bezwzględnego ukarania Schwarzbarda, który był narzędziem sowieckim.

Następnie przemawiał adwokat Campinchi, który zatrzymał się dłużej nad moralną odpowiedzialnością Petlury i jego rządu za pogromy, stwierdzając, iż *brak jest jakiegokolwiek bądź rodzaju dokumentów, iż Petlura nakazywał pogromy.* Petlura nie był antysemitą, był on przeciwnikiem pogromów. Zresztą żaden naród cywilizowany nie daje prawa samosądu. Petlura został zamordowany nie dlatego, że był katem, jak go nazywał oskarżony, ale dlatego, że był szefem państwa. Podkreślam, mówił adw. Campinchi — że Petlura był filosemitą. Był on jednak bezsilny, by móc zwalczyć atmosferę pogromową.

Po przemówieniu Torresa, które obecni na sali przysłuchujący się rozprawie żydzi przyjęli oklaskami i owacjami, sąd przysięgłych udał się na naradę, która trwała trzy kwadransy, poczem ogłosił wyrok *uniewinniający.* Żydów ogarnął wówczas istny szal radości. Wznoszono okrzyki: „Niech żyje Francja! Niech żyje sprawiedliwość(?)!” padano sobie w objęcia i t. d. W Warszawie żydzi demonstrowali pod ambasadą francuską i we wszystkich publicznych lokalach dowiedziawszy się o wyroku uniewinniającym.

Przy sposobności procesu Schwarzbarda prasa żydowska nie cofa się przed insynuacjami, jakoby Polska urzędowo nawet starała się wyrzucić wpływ na proces w kierunku zasądzającym Schwarzbarda. I tak żargonowy „H a j n t” pisze, że adwokat Czesław Poznański, jeden z zastępców powództwa cywilnego wyjechał do Paryża na proces Schwarzbarda na skutek życzenia i polecenia grupy Piłsudczyków(!). Szczególnie starała się o to pewna wysoko postawiona osobistość(!) zainteresowana w tem, by zrehabilitować Petlurę. Warto zaznaczyć, że adwokat Poznański jest osobistym przyjacielem redaktora „Głosu Prawdy” p. Stępczyńskiego i że jest jednym z twórców i współpracowników tygodnika „Głosu Prawdy”. Podobno adwokat Poznański zabrał ze sobą obfity materiał, dostarczony mu z archiwów różnych urzędów polskich(!). M. i. dostarczono Poznańskiemu afisze, rozkazy, wycinki z gazet i t. d. Podobno w Warszawie była czynna specjalna komisja(!) która zajmowała się dostarczaniem materiału przeciwko Schwarzbardowi. Ostatnio miał z Warszawy wyjechać znowu pewen adwokat, wiozący nowe oryginalne dokumenty przeciwko Schwarzbardowi.

Oto jakie „sensacje” szerzy żargonowa szmata. Nie waha się rzucić oszczerstwa i insynuacje zwykłym sposobem żydowskim.

Do tego zresztą jesteśmy już oddawna przyzwyczajeni...

Zdemaskowanie perfidji żydowskiej!

Były minister dla spraw żydowskich w rządzie Petlury żyd Krasnyj pod pretekstem.

W rządzie Petlury ministrem dla spraw żydowskich był żyd Pinkus Krasnyj, dawniej „Ukraińiec”, dziś „bolszewik”. Ten oto Pinkus Krasnyj wystosował w czasie procesu Schwarzbarda list otwarty do francuskiego prokuratora generalnego o powołanie go w charakterze świadka, oskarżając równocześnie Petlurę o pogromy i t. d.

Obludę i perfidję żydowską przygwoździł jednak minister wojny rządu Petlury gen. Salskij, który w odpowiedzi na to, wystosował do Krasny'ego list otwarty, zadając mu w nim kilka następujących pytań: gen. Salskij pisze:

1) „Dlaczego do tytułu swego, którym pan podpisał wyżej wspomniany list, jako „były minister spraw żydowskich na Ukrainie” nie dodał pan „rządu Ukraińskiej republiki Ludowej”. Czy nie po to, ażeby przed temi, do kogo list pana jest adresowany zamaskować swoją kilkuletnią przynależność do rządu, któremu pan zarzuca urządzanie pogromów?

2) Czy przynależność pana do rządu atamana Petlury nie wkłada i na pana odpowiedzialności za czyny tego rządu? Czemże pan udowodni swoją nieodpowiedzialność za rzekome pogromy?? Przecież, jak pisze, „200.000 dzieci i ojców, których pomordowano i sióstr, które zgwałcono” wymaga w pierwszym rzędzie od pana, jako ministra dla spraw żydowskich usprawiedliwienia się. Gdyby rząd atamana Petlury naprawdę urządzał pogromy, byłoby pańskim obowiązkiem złożyć na znak protestu swój urząd i ustąpić ze składu rządu. Tymczasem

pan tego ani razu nie uczynił, otrzymując akuratnie pensję ministerjalną aż do lipca roku 1923, to znaczy do czasu likwidacji ministerstw.

3) Dlaczegoż zaczął pan mówić o pogromach na Ukrainie dopiero po ośmiu latach? Czyż w swoim czasie, zamknięte były drogi do protestu i nie miał pan sposobu protestować przeciwko „okrucieństwu” rządu, którego członkiem pan był i na czele którego stał a. p. ataman Petlura? Czemż ani razu nie wystąpił pan w prasie, nie zakrzyczał pan na cały świat? Przecież miałby pan do swojej dyspozycji prasę zachodnio-europejską. Czemż pan tego nie zrobił w swoim czasie? Przecież pan mógł swobodnie z Ukrainy wyjechać, nie uciekając się do tych wszystkich środków, których pan użył, udając się z emigracji do ZSSR. Czemż pan, przebywając w ZSSR, nie wystąpił wcześniej w prasie bolszewickiej, a dopiero teraz — w przeddzień procesu Schwarzbarda?

Czyżby reprezentując w rządzie Ukraińskiej Republiki Ludowej — ludność żydowską Ukrainy prawie w przeciągu 5 lat setki tysięcy swoich braci oddawał pan na mord „hajdamakom” za ministerjalne karbowanice? Nie chcę temu wierzyć, ale o ile tak jest, to czy nie zablądził pan, zwracając się do Temidy francuskiej o ukaranie winnych, — bowiem ręka karząca Temidy i to nie francuskiej, a żydowskiej powinna być przede wszystkim spaść na pańską głowę. Czy nie z właściwym panu „oddaniem i sumieniem” i nadal pełni pan obowiązki tylko już w

Charkowie i nie za karbowanie, a za azerowanie?"

Pertidja żydowska została należycie na-

piętnowana, równocześnie zaś dorzucony jeszcze jeden przyczynek do tajemnicy i zw. pogromów żydowskich.

Żydzi porozumieli się z Ukraińcami co do zakończenia procesu Schwarzbarta.

Wiadomość o zrzeczeniu się adw. Torresa z przesłuchiwań około 80 świadków obrony w procesie Torresa w przeddzień wyroku była nielada sensacją, poza której kulisami — jak przypuszczali wszyscy obecni na procesie — kryły się jakieś głębsze powody.

I oto obecnie, jak donoszą nam z Paryża, zagadka ta została rozwiązana. Oto w kulisach Pałacu Sprawiedliwości, w których spotykają się wybitni przedstawiciele społeczeństwa żydowskiego i ukraińskiego jako świadkowie w procesie Schwarzbarda, nawiązano rokowania między obydwoma stronami, by dojść ewentualnie do wzajemnego porozumienia i osłabić zaostroszony konflikt. Ukraińcy wysuwali tezę, że Petlura jest wprawdzie odpowiedzialny za pogromy, ale nie ponosi za nie winy. Charakterystycznym jest oświadczenie b. ukraińskiego ministra finansów, Bartosa, znanego z demokratycznych i filosemickich poglądów: „Ukraińcy nie są wszak u siebie w domu. Lud wyparłby się nas, gdybyśmy zgodzili się na zbeszczeszczenie nazwiska Petlury.

Ze strony żydowskiej godzono się na pewien kompromis na rzecz dalszego współżycia obydwóch narodów, atoli zastrzegano się, że w żadnym razie nie zgodzą się żydzi na bagatelizowanie pogromów i usprawiedliwianie ich wojną domową na Ukrainie.

W Paryżu krążyły pogłoski, jakoby porozumienie żydowsko ukraińskie nastąpiło wskutek interwencji pewnych wysokich osobistości europejskich.

Tak więc tajemnica epilogu procesu została wyjaśniona.

Nad mogiłą Petlury odbył się najzwyczajszy targ — interes ubito — szczegóły pogromów jakie świadkowie obrony roztoczyć mieli przed sądem, zostały przez Torresa, jako wykonawcy „ugody“ wstrzymane od podania ich do opinii publicznej — no i proces zakończył się — uwolnieniem Schwarzbarda.

Żydzi dopieśli swego.

Jakież znamienne i jak charakterystyczne.

do mieszkania drugiego z braci Tobiasza Dysmana na ul. Brzeska.

To samo, co się działo na ul. Brzozowej, uprawiano teraz na ulicy Brzeskiej...

Również Chaskiel Landenbaum urządził do Szejwy Sucher i płacił jej pieniądze za „miłość“ pięknej Gitli, która miała być wywieziona do Argentyny...

Onegdaj odbył się przed sądem proces braci Dysmanów i sióstr Sucher, kupujących ciałem Gitli.

W świetle przewodu sądowego, przewodu, który uchylił kurtynę przesłaniającą miziny społeczne żydostwa, który odkrył tak wiele brudu i zgnilizny toczącej żydostwo w Polsce, ujawnił się jeden fakt. Oto bracia walczą ze sobą o władzę nad młodą dziewczyną, młodem ciałem, które przynieść im może zyski, niema w tej sprawie dążenia do uratowania upadłej dziewczyny, niema dążenia do dania jej ratunku, jest tylko handel, niżej handel, uprawiany w migotliwym świetle latarni, rozświetlającej mroki Wołyńskiej, Brzozowej czy Bugaju...

Na mocy wyroku, skazany został Tobiasz Dysman na 1 rok więzienia, Tanba zaś i Szejwa Sucher po 10 miesięcy więzienia każda. Szepes Dysman został uwolniony.

A o wielu podobnych nieszczęsnych dziewczętach w szponach żydowskich zbrodniarzy nikt nie wie i giną marnie, bez ratunku?!...

Rozporządzenie Prezydenta Rzpltej o ustroju gmin żydowskich.

W „Dzienniku Ustaw“ ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o uporządkowaniu stanu prawnego żydowskich gmin wyznaniowych. Ważniejsze artykuły tych przepisów postanawiają, że Żydzi, zamieszkujący Rzeczpospolitą z wyjątkiem województw poznańskiego, pomorskiego i śląskiego tworzą związek religijny, który składa się z gmin. Na czele związku stanie rada religijna gmin żydowskich. Gminy żydowskie w zasadzie pokrywają się terytorjalnie z gminami politycznymi. Kompetencje gmin stanowią: zorganizowanie i utrzymanie rabinatów, zakładanie i utrzymywanie synagog, domów modlitwy, kąpieli rytualnych, cmentarzy, czuwanie nad religijnym wychowaniem młodzieży, zarządzanie majątkami gminy i fundacjami wszelkimi urządzeniami i zakładami do gminy należącymi. Poza tem gmina ma prawo udzielania ubogim żydom pomocy dobroczynnej i zakładania w tym celu instytucji dobroczynnych.

Zarząd żydowskich gmin wyznaniowych mniejszych, składać się ma z rabina i ośmiu członków, obranych na podstawie pięcioprzymiotnikowego prawa wyborczego na lat cztery.

Zarząd wybiera z pośród siebie przewodniczącego i reprezentuje gminę we wszystkich stosunkach prawnych. Gmina wielka jest zarządzana przez radę gminy wyznaniowej, wybranej również na podstawie 5-cio przymiotnikowego prawa wyborczego i przez zarząd. Naczelne władze nadzorcze określają liczbę członków rady i liczbę członków zarządu dla poszczególnych gmin. Rada gminy wybiera zarząd na przeciąg czterech lat.

Do rady gminy wyznaniowej należy: uchwalanie budżetu, oznaczanie wysokości wkładek i oznaczanie opłat, zaciąganie pożyczek, zakładanie urządzeń lub reformy zakładów gminnych, zmiany w stanie majątku nieruchomości gminy i podrabina, oraz inne sprawy, których opracowanie władze nadzorcze lub zarząd przełożą radzie.

Ostatnią instancją jest rada religijna, która wykonywa przysługujące związkowi religijnemu prawo korporacji i reprezentuje jej interesy wobec władz państwowych. Składa się ona z 14 świeckich członków i 7 rabinów wybranych na zasadzie głosowania tajnego i proporcjonalnego. Siedzibą rady religijnej jest Warszawa. Minister spr. wewnętrznych może do niej nominować jeszcze 4 członków świeckich i 2 rabinów.

Jak powstaje „pogrom“ żydów w Polsce?

Interesujący przyczynek do genezy „pogromów“ żydów w Polsce

W związku z naszym wstępnym artykułem, p. t. „Tajemnica i. zw. pogromów żydowskich“ nie od rzeczy będzie przytoczyć charakterystyczny fakt, jaki miał miejsce przed kilkunastu dniami w Warszawie, a który dowodzi, w jaki sposób powstaje plotka o „pogromie“ żydowskim:

Niejaki Menachem Ziemba, znany działacz wśród ortodoksów żydowskich, rabin nieetatowy, siedział sobie onegdaj spokojnie ulicą Graniczną. Ulicą tą przechodził o tym samym czasie awanturnik Mieczysław Zawisłak. Ziemba nie spodobał się Zawisłakowi, który z miejsca, bez żadnego innego powodu uderzył Ziembę w twarz tak silnie, że naruszył mu dwa zęby, poczem również spokojnie udał się w dalszą drogę.

W jednej chwili powstał olbrzymi tłum żydów, wśród których rozszła się pogłoska, że w dzielnicy żydowskiej rozpoczął się po-

grom. Po kilku minutach przybyli na miejsce wypadku posłowie żydowscy Farbstein, Kirschbraun, sen. Szereszewski i radny Ekerman. Równocześnie część zebranych przytrzymała pod bramą Ogrodu Saskiego Zawisłaka, który zresztą nie stawiał oporu, część zaś rozbiegła się w poszukiwaniu policjantów. Wkrótce też sprowadzono na miejsce kilkunastu policjantów. Jeden z nich odprowadził Zawisłaka do XII-go komisariatu, gdzie się zjawił pos. Farbstein i p. Ziemba już ze świadectwem lekarskim, że ma świeżo wybite dwa zęby.

A więc wybite dwa zęby — to „pogrom“, który powoduje olbrzymie zbiegowisko, interwencję kilku posłów żydowskich, senatorów, radców miejskich i t. d. Chwała Bogu, że nie wysłano jeszcze z tego powodu skargi do Ligi Narodów!...

Nowa zbrodnia talmudystów

Dwóch żydów handluje ciałem swej 16-letniej siostrzenicy.

Według „wzniosłych“ nauk talmudu, kobieta, to tylko kawał ciała, którym żyd może dowolnie dysponować. W myśl tej „pięknej“ i „szlachetnej“ zasady postępowało dwóch żydów warszawskich z 16-letnią dziewczynką Gitlą Dysman.

16-letnia dziewczyna żydowska w sidłach swych stryjów przeszła całą gehennę cierpień, sponiewieranej, sprzedawanej za marną pieniądze dziewczyny...

W ciągu kilku miesięcy pogrążono piękną Gitlę w najpodlejszej, najplugawszej otchłani rozpusty i poniewierki.

Przy ulicy Brzozowej, 37 od dłuższego czasu zamieszkiwali rodzeni bracia Chuna i Szepes Dysmanowie. Pod jednym dachem mieszkali Chuna Dysman ze swą przyjaciółką, była prostytutką Szejwą Sucher.

W atmosferze tej zgnilizny i brudu wychowała się i rosła mała Gitla. Rosła bujnie, stała się urodziwą dziewczyną i teraz sięgnęły po nią brutalne ręce braci jej ojca i ich przyjaciółek.

Godna czwórka postanowiła jaknajlepiej wykorzystać dziewczynę piękną i młodą. — Oho! Nielada to jest gratka! 15-letnia dziewczyna żydowska stała się teraz towarem, który starano się sprzedać za dobre pieniądze...

Najpierw Szejwa Sucher „swatała“ Gitlę niejakiemu Charklowi Landenbaumowi, — który — jak się okazało był suterem i handlarzem żywego towaru, który swą narzeczoną wywieść miał do domów rozpusty w Argentynie. Gdy „swaty“ nie udały się, postanowiono wykorzystać Gitlę na warszawskim bruku i oto Szejwa Sucher wyciągała Gitlę na ulicę, sprowadzała do siebie mężczyzn i sprzedawała im Gitlę...

Stręczycielka pieniądze brała dla siebie, tylko z pierwszego „zarobku“ Gitli kupiła jej Szejwa Sucher... lakierowane pantofle.

W ten sposób weszła Gitla Dysman na drogę rozpusty, którą uprawiała pod nadzorem i opieką Szejwy Sucher.

Gdy ojciec Gitli robił awantury swemu bratu, przeprowadzono młodą dziewczynę

Na czele jej stoi prezes i jego zastępcy. — Wybiera ona z pośród siebie wydział wykonawczy dla spraw bieżących. Przewodniczącym wydziału jest prezes rady.

Wydane obecnie przepisy o organizacji gmin żydowskich stanowią wielki krok w uporządkowaniu stosunków prawnych żydostwa w państwie.

Bojkot Lewina w Ameryce.

W Nowym Jorku przygotowały władze miejskie dla Lewina, przybywającego na parowcu „Lewiatan”, uroczyste przyjęcie. Publiczność jednak nie urządziła mu żadnej owacji i trzymała się zupełnie zdaleka.

Nie było nikogo ani w porcie, ani przed ratuszem, gdzie wręczono Lewinowi dyplom honorowy, jako pierwszemu pasażerowi, który przeleciał ocean. Zato pierwszym człowiekiem, który przedstawił się Lewinowi na lądzie amerykańskim był... komornik, przynoszący mu wyrok za wksel na 200 dolarów, który Lewin przed swym odjazdem do Europy „zapomniał” zapłacić!

Na Słowaczynie zajścia antyżydowskie.

Żydowska Ag. Tel. donosi: W mieście Michałowicach odbył się słowacki wiec protestacyjny przeciwko planom lorda Rothemera, który, jak wiadomo wysunął projekt przyłączenia pewnych słowackich prowincji do Węgier. Wiec przybrał gwałtowny charakter wybitnie antyżydowski. Po wiecu miały miejsce w różnych punktach miasta *ekscesy antyżydowskie*. Wielu przeszkodników żydowskich zostało pobitych do krwi. Zarząd gminy żydowskiej uchwalił zażądać od miejscowych władz administracyjnych satysfakcji oraz przesłać memorjał do ministerstwa spraw wewnętrznych i prezydenta Masaryka.

Węgrzy przeciw złagodzeniu „numerus clausus”

Koła nacjonalistyczne na Węgrzech podjęły ostrą agitację przeciwko projektowanej przez rząd zmianie ustawy „numerus clausus” na uniwersytetach węgierskich.

Naczelny organ chrześcijańsko-społeczny „Uj-Nemzedek” wzywa ludność do wielkich demonstracji i oświadcza, że Chrześcijańsko-Społeczne Stronnictwo Gospodarcze, należące obecnie do koalicji rządowej pod żadnym pozorem nie dopuści do złagodzenia „numerus clausus”. Specjalnie ostrą akcję zapowiadają koła nacjonalistyczne poza Budapesztem w prowincjonalnych miastach uniwersyteckich Szegedynie Debreczynie i w Pięciokościach.

Przemysłnictwo żydowskie kwitnie!

Organa straży celnej skonfiskowały enegdaj w pociągu pospieszanym na przesłaniu Dziedziace—Kraków u Wolfa Engelmana se Lwowa i u kilku innych kupców żydowskich przemycane z zagranicy materiały jedwabne, papierosy egipskie, pończochy jedwabne i t. d., łącznej wartości 3000 złotych.

We Lwowie przytrzymano kufer z przemycaną konfekcją wartości 7000 zł.

U kupca żyda Zygm. K. w Tarnowie przytrzymano przemycane z Lipska futra wartości kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Oto „lojalni” obywatele Polski!

Zajścia antyżydowskie w Berlinie.

Donoszą z Berlina, że w nocy z piątku na sobotę doszło do *ekscesów i demonstracji antyżydowskich* w zachodniej dzielnicy Berlina z okazji pewnego zgromadzenia narodowych socjalistów. Grupy młodocianych narodowców napadły na przechodniów, młodych wygląd semicki i pobili ich. Policja aresztowała kilkanaście osób.

Nowe cyfry zażydzenia Polski.

Poniżej podajemy znów trochę cyfr, charakteryzujących zażydzenie naszych miast i wsi polskich.

Skarżysko Kamienna (woj. Kieleckie) ludności 12.000 w tem żydów 1860. A teraz uważajmy: na 172 sklepy spożywcze — 112 żydowskich, bławatne 4 — same żydowskie, szewskie 4 — tylko żydowskie, na 5 kapeluszniczych — 4 żydowskie, na 27 sklepów konfekcyjnych — 20 żydowskich. Jatek mięsnych 24 — w tem 15 żydowskich i t. d.

Sokaty (ziemia Łożyńska) ludności 3.200 — w tem żydów „tylko” 2.400. To też na 80 warsztatów rzemieślniczych — 68 żydowskich, na 133 sklepy spożywcze — 130 żydowskich, bławatne, konfekcja, szkło i porcelana jatki mięsne — *wszystko żydowskie*. Łaźnia tylko żydowska.

Wizajmy (pow. Suwalski), ludność 1.500 w tem polaków 808, żydów 321, chrześc. innych narodowości 428. Na 17 różnych sklepów — 15 żydowskich. Jatki mięsne, piekarnia, hotele, tylko żydowskie. Jeden kościół katolicki *dwie bóżnice*. Wszędzie stosunek jednakowy — zalew żydowski!

Pacanów (woj. Kieleckie), ludności 3.000 w tem żydów *aż* 2.000. Rzemiosło, na 90 warsztatów — 60 żydowskich. Na 125 sklepów 120 żydowskich. Jatki mięsne i piekarnie — wyłącznie żydowskie.

Stopnica (woj. Kieleckie), mieszkańców 4.500, 1.125 żydów, a więc 25 proc., ale *nie-ruchomości miejskie* w 60 proc. w *rękach żydowskich*. Dalej — 94 sklepy — 90 żydowskich, bławatnych 10 żydowskich — i polski. I co jeszcze ciekawe, szewców,

rzemieślników chrześcijan jest *aż* 40, żydów — 10. Sklepy z *obuwie* *wszystkie żydowskie*. Kapelusze, konfekcja, jatki mięsne, piekarnie, materiały opalowe — *wyłącznie w żydowskich rękach*.

Baranowice, ludności ponad 18.000, żydów 60 proc. W urzędach państwowych i komunalnych, żydów też 60 proc. Dalej młyny, tartaki, jatki, materiały opalowe, ubrania, skóra, składy apteczne, hotele, sklepy kapelusznicze, konfekcja i t. d., *wszystko w żydowskich rękach*. Nieruchomości w 75 proc. żydowskie.

Kopczyńce (Małop. Wsch.), ludności 8.200, żydów 890, a więc ponad 25 proc. — Tymczasem *rzemiosło* w 90 proc. w rękach żydowskich, handel i wolne zawody, jak adwokaci, lekarze i t. p. *opaniowali w 100 pr.*

Grabów nad Prosną, ludności do 1.800, żydów *zaledwie* 80, Ale tam już zalew żydowski zaczyna się. Na 8 jatek mięsnych — 3 żydowskie. Przecież 80 żydów nie otrzyma trzech jatek, dowodzi to więc, jak nasi kochani bracie ułatwiają żydostwu dokonywanie zalewu Polski. Blacharz tylko żyd. Na dwóch malarzy jeden żyd. Na 5 sklepów bławatnych jeden żydowski. Też go nie utrzyma 80 żydów. Tych 80 żydów już ma w swoich szponach 6 domów. Tych 80 żydów utrzymuje bóżnicę, ludności katolickiej do 20 razy liczniejszej wystarczają tylko dwa kościołki.

Cyfry powyższe wymowniejsze są od wszelkich artykułów nawoływań, apeli... — Niechaj każdy Polak przeczyta je i głęboko nad niemi zastanowi się — co dalej?..

Żydowskie „rady” i „napomnienia” pod adresem rządu.

Prasa żydowska potrafiła już „wytlumaczyć” swym czytelnikom, z jakich to względów dostał rząd pożyczkę amerykańską — równocześnie zaś zwraca się pod adresem rządu z „radami” i „napomnieniami” co rząd ma robić, aby wzbudzić dalsze zaufanie zagranicy.

Wynowdki te są tak charakterystyczne i tak bezczelne, że warto je przytoczyć dosłownie.

Pisze więc sjonistyczny „Nasz Przegląd”: „Rząd powinien sobie także uświadomić, że co dostał pożyczkę. Dostał ją przeto, że zrobił pierwszy, dość lekki krok na drodze do europeizacji naszych stosunków, do utrwalenia pokoju zewnętrznego i zainicjowania pokoju wewnętrznego. Zaufanie zagraniczne przyniosła mu sama sława rządu postępowego i tolerancyjnego, rządu nie rozróżniającego między obywatelami za ich przynależność do takiego lub owego wy-

znania, do takiej lub owej narodowości, rządu walczącego z szowinizmem i reakcją. Tę sławę rząd swem postępowaniem usprawiedliwił *narazie zaledwie w drobnej mierze, bardziej teoretycznie niż praktycznie*.

Dla utrwalenia więc ufności *zagranicznej* (czytaj żydowskiej! Przyp. zecera) rząd w kierunku tym winien iść dalej, zdobyć się na *czynny* (aha!!), które zarazem ułatwią mu *zużycie pożyczki z korzyścią dla społeczeństwa*”.

Sądzić należy, że pod „czynniami” rozumiałoby żydostwo n. p. wprowadzenie żydowskiego języka do urzędów państwowych, gminnych i t. d., rozdanie pożyczki kupcom żydowskim i t. d. To wszystko uśmiechałoby się żydom i — „*ułatwiłoby zużycie pożyczki z korzyścią dla społeczeństwa*” żydowskiego”!

Wcale pobożne życzenia!

Przymus świętowania świąt żydowskich przez chrześcijan! Oto najświeższe zarządzenie magistratu warszawskiego.

Dzienniki warszawskie donoszą o niebywałym zarządzeniu magistratu m. Warszawy, równającemu się ni mniej ni więcej tylko... *przymusowi świętowania świąt żydowskich przez chrześcijan!*

Oto przed nadchodzącymi świątami żydowskimi t. zw. „kuczek” egzekutorzy miejscy otrzymali polecenie *wstrzymania się od wszelkich czynności w stosunku do żydów, w czasie od 9 do 19 b. m., czyli przez 10 dni*. Jest to więc urzędowe wprowadzenie świąt żydowskich i to w zakresie szerszym niż nakazują to najbardziej *tałmudyczne przepisy żydom*, bo jak wiadomo w każdym dłuższym okresie świąt żydow-

skich są święta uroczyste, mniej lub więcej obserwowane przez żydów i tak zwane „wolne święta” w które najpobożniejsi nawet żydzi handlują i pracują normalnie. Zarządzenie magistratu nakazuje jednak świętowanie i tych wolnych świąt.

Zarządzenie to łączy się z *dotkliwą krzywdą pracowników*, zmuszonych do obserwowania świąt żydowskich, gdyż pobierają oni mie stałą pensję a wyłącznie od ilości dokonanych czynności egzekucyjnych, czyli tracą zarobek za 10 dni. Takie traktowanie pracowników jest niedopuszczalne.

Dodać należy, że tak „lojalny” w stosunku do żydów magistrat wyznacza *licytacje*

w dniu świąt kościelnych chrześcijan odpowiadających mniej więcej wolnym świątom żydowskim naprz. w Wielki Czwartek i Wielki Piątek przed Wielkanocą, oraz w święta skasowane urzędownie, które jednak

nie przestały być świętami kościelnymi. Obowiązkiem radnych chrześcijan jest wystąpienie przeciw temu *niebywałemu* zarządzeniu magistratu.

Co się dzieje w całej Polsce. Różne sprawy żydowskie.

Wieliczka.

A dokądże to panie profesorze? — pyta p. Oficjał przez otwartą szybę swego pokoju. — Ano spieszę na radio do p. Haberow — odpowie rażno profesor z bródką. —

— Do stu kaduków — krzyknie głośno p. oficjał — aż szybka zadudniała. — Nie dawno przeszli tam ks. dr Schwaja — prof. Chmiel i inni... Cóż to za radio ciekawe — że tak wszystkich profesorów do siebie przyciąga... Przecież jest radio w gimnazjum — czemuż tam nie idziecie?! Jest także radio na Zadorach w szkole... — Panie, ja nie wiem — przerwie mu profesor zdyszany — dopiero pierwszy raz tam idę... Powiem panu tylko tyle, że są różne radja — i rozmaicie przyrządzone — a to u p. Haberow szczególnie — ma być dobre...

P. oficjał chciał jeszcze coś huknąć przez szybę, ale profesor z bródką znikł mu nagłe w bramie pobliskiego domu.

P. oficjał przymknął okienko — zmienił ubranie — i wyszedł na ulicę. A tu jakieś baby — dziewczki — panie stróżki otoczyły go wkoło — i pokazując mu różne materje na suknie i bieliznę — nowe koldry, wołają na niego: „Kup se pon kupon! Panie, kup se pon — kupon!” Nic się nie odezwał — popatrzył tylko ze zdziwieniem — i poszedł ku rynkowi. Spotyka to samo zbiegowisko bab i pań — służących i stróżek — i słyszy te same wołania: „Panie — kup se pon — kupon!” Zaciekało go mocno, co to może być. Zbliżył się więc do p. Węgrzynow, poprosił ją o wyjaśnienie, a ta mu wytłumaczyła: „Jest w Łodzi stowarzyszenie fabrykantów żydowskich „Rekord”, które mając nadwyżkę towarów po większej części zleżających z dawnych lat — a nie mając na nie zbytu, puścili je sposobem kuponowym między ciemny lud, aby między sobą rozebrał. Gość kupuje od drugiego kupon rekordowy za 2 zł. Tem, co mu sprzedał, podaje jego adres fabrykantom łódzkim, a ci posyłają mu cztery nowe do rozprzedań po 2 zł. Gdy mu się uda rozprzedać — posyła uzyskane pieniądze wraz z adresami nowonabywców do Łodzi, a za to otrzymuje zamówiony towar wartości 35 zł pocztą, która wraz z opakowaniem musi sobie opłacić — i tak robi każdy, co sobie nabył od kogo pierwszy kupon”. „No, a gdyby ktoś nie mógł, albo nie chciał rozprzedać otrzymanych czterech kuponów?” — spyta ciekawy p. oficjał. — „To mu 2 złote przepadają, a jakby chciał otrzymać zamówiony towar, to musi zapłacić 35 zł.” objaśnia dalej p. Węgrzynowa. „To znowu nowe oszustwo żydowskie!” — krzyknie oburzony p. oficjał. — „Takich, co nie rozprzedadzą wszystkich kuponów — napełnione będzie 50 procent — i ci opłacą przebiegłym żydom kózkim reklamę i agitację za ich towarami — oraz wszelkie straty stąd

wynikłe. Takich manipulacji „rekordowych” powinien rząd jak najrychlej zakazać jako wyzyskiwania ciemnych mas polskiego ludu i zarabiania na jego głupocie”. „Jaki jest wynik ostateczny tej propagandy żydowskiej — ja się nad tem bliżej nie zastanawiam” — mówi dalej p. Węgrzynowa — „bo mówią znowu inni, że czysty dochód z tej rozsprzedaży ma iść na bezrobotnych w Łodzi”. „Nawet choćby tak było” — kończy p. oficjał — „nie godzi się obdzierać jednych biedaków, a dawać drugim. Żydowscy fabrykanci w Łodzi winni swoich bezrobotnych własnym kosztem żywić i okrywać, a nie kosztem biednych górników wielickich lub innych. Na taki szwindel żydowski rząd nie powinien nigdy zezwolić!” To rzekłszy — pobiegł szybko w stronę starostwa.

Tymczasem zajechał mu drogę dr Molkner, podpisujący się „Władysławem”. Wiozł go konie — na Sierczę — do klasztoru SS. Norbertanek... do chorej zakonniczki. — Dr Molkner (żyd „chrzczony” jest stałym klasztornym lekarzem — tak, jak żyd Anschel Weinberger klasztornym — „reformackim” — golarzem, a żyd Berger parafialnym tapicerem... Musiał się zatrzymać. Na kozła z furmanem jechał do zakonniczki na Sierczę żyd Sobol — po konie. On tam stale odbiera konie i zabiera, jak potrzeba. Przejechał. P. oficjał pokiwał głową. „Te żydy — to się wszędzie weśna, nawet i do klasztoru” — mówi głośno sam do siebie. „A jakże pan chciał? — krzyknie mu głośno za uchem p. Żak, wójt z Bodzanowa. — „Zajrzyj pan do dóbr staniąteckich, a zobaczysz pan, jak się tam żydy gospodarzą. — Wychrzcianka „panna Stasia” trzęsie całami Staniątkami. Żyd Maks Lamendorf przeprowadza parcelację dóbr klasztornych w Bodzanowie, biorąc podobno po 100 zł. od morgi za fatykę. Sam dla siebie zostawił dworską karczmę „Balachówkę” wraz z gruntem, mimo że chłopci z Bodzanowa chcieli ją kupić na szkołę. A obecny zarządca dóbr staniąteckich — to także żyd (chrzczony). A lud katolicki i polski bardzo się na to burzy. W to koniecznie powinien wglądać ks. arcybiskup Sapieha!”

„E, co, to głupstwo — w Bodzanowie!” — ozwie się Wilk ze Sieprawia. — „U nas w Sieprawiu, dwaj żydzi spalili grubo zabezpieczone budynki dworskie. Zandarmerja ich wylapała: jeden żyd się zastrzelił — drugi powiesił, a trzeci siedzi w kryminalu”. „Chwała Bogu, że ich przynajmniej wylapali!” — ozwie się Okoński z Lednicy, bo tu w Wieliczce spaliły się dwa budynki — żydzi wzięli grube pieniądze, a podpalczy nie wykryto”.

I tak pogwarka na ulicy byłaby się toczyła do wieczora o sprawkach żydowskich, ale przerwał ją ulewny deszcz.

Wieliczka.

najładniejszy ogród, naprzeciw kościoła, tak, jakby na urągowisko — mimo że w kościele zawsze śpiewa koronkę, w niedzielę i święta — a także stacje o Męce Pańskiej nabożenie odbywa. Czyż to nie wstyd — i hańba?! To tak robią gorliwi Polacy i katolicy?!

Naczelnik gminy zasłużył także na publiczne napętnowanie, bo swoim wpływem dopomógł żydom do kupna tego ogrodu — mimo, że sama gmina potrzebuje bardzo tego placu dla siebie, bo dotąd targi dwutygodniowe odbywają się na placu żydowskim i gmina musi czynsz za to płacić. — Gdyby był dla gminy taki życzliwy, jaki jest dla żydów — to zwołałby był posiedzenie rady i rada mogłaby kupić to na rzecz gminy; pieniądze bowiem gmina posiada, ale też ma i dwóch żydów radnymi — wybranych przez żydowskich pacholców, gdyż żydzi sami nie mieliby na tyle głosów, by mogli być wybrani do Rady.

Teraz mają się odbyć znów wybory do gminy i listy wyborcze zostały wyłożone do przejrzenia. Jak widać po obecnych radnych i pisarzu gminnym — to o wszelkich zamiarach tych wyborców, którzy dają, by w sposób legalny nie dopuścić do wyboru żyda, zaraz o wszystkim informują żydów. Obecna bowiem Rada gminna składa się prawie z połowy analfabetów i — szabesgojów, którzy wszelkimi siłami dążą, by utrzymać się nadal przy swej władzy.

Daj Boże, aby już raz wyborcy, którym leży na sercu dobre imię Polaka i katolika — zrozumieli wreszcie swój własny interes narodowy i w obronie swoich praw stanęli jak jeden mąż do urny wyborczej i wybrali ludzi światłych, rozumiejących dobro własne i dobro ogółu!

Przed wojną było w Wiśniow sklepow żydowskich 5, a katolickich 3 — nadto 2 żydowskie piekarnie. Obecnie są cztery sklepy żydowskie i 4 katolickie. Otworzono także katolicką piekarnię, lecz wstyd dla katolików, że więcej popierają żydowską piekarnię niż katolicką, mimo, że w katolickiej piekarni jest smaczniejsze pieczywo, a cena taka sama.

Składnica Kółek rolniczych w Wieliczce, która posiada tu filję w Wiśniow — jest w tym wypadku dużo winna, albowiem nie zaopatruje tej filji w taki towar, który tu ludzie potrzebują, aby do żydów nie chodzili, albo, jeżeli zaopatrzy, to już po niewczasie, kiedy już żydzi rzucą swój towar pomiędzy ludzi, a przytem niektóre rzeczy są nawet droższe niż u żydów. Jak u żyda jest ktoś oszukany na wadze lub jakości towaru, to się na tem nie chcą poznać — ale jak w Składnicy czasem coś jest droższe, to zaraz się krzyczy i wygaduje na nią bez uzasadnienia. Tak dalece potrafiło opanować żydostwo ludność we Wiśniow, choć dopiero jest tu 12 rodzin żydowskich!

I nie wstyd Was katolicy-Polacy, aby garstka żydów trzęsła całą gminą?! Ocknijcie się raz! Przetrzyjcie sobie oczy, bo każdy grosz oddany żydom — na Waszą szkodę i przeciwko Wam samym się skierowuje!

Wiśniczanie.

Z całej Polski.

ŚWIĘTO PAŃSTWOWE. Wicepremier Bartel wystosował do wszystkich ministrów okólnik, według którego w dniu 11 listopada, jako w dziewiątą rocznicę zrzucenia jarzma i odzyskania niepodległości należy urządzać uroczyste obchody, pogadanki i t. p. W dniu tym mają być zwolnieni od pracy funkcjonariusze państwowi, jakoteż dzieci szkolne od nauk. P. Bartel polecił ministerstwu wydanie odpowiednich zarządzeń w podległych im urzędach.

PRACE USTAWODAWCZE MINISTERSTWA SPRAW WEWN. Ministerstwo spraw wewnętrznych opracowało i zdolało uzgodnić z zainteresowanymi ministerstwami projekty następujących rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej: o policji państwowej, o zwalczaniu gruźlicy i o zwalczaniu chorób wenerycznych. W mę-

Żydowskie „ujki” z Wiśniowy.

Wiśniowa.

Gmina Wiśniowa należy już do większych gmin w powiecie wielickim; liczy bowiem około 300 numerów — ma kościół parafialny z dwoma księżmi — szkołę czteroklasową — pocztę — posterunek Policji Państwowej — wreszcie targi odbywające się co dwa tygodnie.

Okolica jest śliczna, uroczą; to też coraz więcej napływa każdego roku letników, ale za letnikami coraz częściej i liczniej na-

plywają do nas i żydzi. Już 12 rodzin żydowskich osiadło we Wiśniow, które zamieszkują 9 domów w samym sercu wsi — naprzeciw kościoła, a to dzięki poparciu zamieszkałych szabesgojów: Bajera Wojciecha, który już zmarł — i Wojciecha Tomery, który poszedł śladem swego ojca — opiekuna żydów. Ten niedosyć, że już trzy żydowskie budynki od kilkudziesięciu lat ma na swoim gruncie — dzięki żydofilstwu swego ojca — to żydom jeszcze obecnie sprzedal

bliższych zaś dniach zostaną zakończone prace nad projektami rozporządzeń o związkach celowych samorządów i o zakładach leczniczych.

MINISTER SKŁADKOWSKI ROBI PORZĄDKI. Minister Składowski po otrzymaniu ostatnich raportów o stanie sanitarnym miast i wsi, wyraził uznanie drowi Wilsonowi, lekarzowi miejskiemu w Oświęcimie za energiczną i skuteczną pracę nad podniesieniem stanu sanitarnego miasta. Równocześnie wyraził p. minister niezadowolenie burmistrzowi miasta Ciechanowa Wernerowi, oraz członkom magistratu ciechanowskiego z powodu zaniedbywania przez nich obowiązków służbowych.

Z Armatowiczów ANIELA PLESNAROWA

obywatelka ziemska obywatelka m. Krakowa, żona naczelnego redaktora, oraz wydawcy „Gazety Narodowej” po krótkiej, a ciężkiej chorobie, zmarła dnia 23 października 1927 roku.

Ś. p. Zmarła, wzorowa Matka i Żona, pozostawiła w nieutulonym smutku i żalu męża, córki, zięcia, wnuków i siostry.

Obrzęd pogrzebowy odbył się we wtorek dnia 25 października 1927 roku do grobowca rodzinnego, gdzie spoczywa również syn ś. p. Zmarłej, rotmistrz Wojsk Polskich Tadeusz Plesnar.

Smutnemu temu obrzędowi towarzyszyły liczne rzesze Przyjaciół i Znajomych ze wszystkich sfer naszego miasta, oddając ostatnią przysługę ś. p. Zmarłej, znanej ze swych cnót obywatelskich.

! Cześć Jej pamięci!

Kronika.

Nr. 38 „GAZETY NARODOWEJ” ukazuje się z tygodniowym opóźnieniem, a to z powodu trudności technicznych, związanych ze śmiercią ś. p. Anieli Plesnarowej, żony naczelnego redaktora i wydawcy.

Z powodu nawału aktualnego materiału część artykułów i korespondencji od naszych PP. Korespondentów została odłożona do następnego numeru.

W sprawie wykupienia Hallerowa.

W ciągu listopada b. r. ma się odbyć groźna licytacja: „Kto da więcej” za parę mórg ziem i skromny drewniany domek, stojący nad brzegiem polskiego morza, w powiecie puckim.

Na tych kilku morgach — ofiarowanych, ale wskutek braku środków na opłacenie taksy przenośnej zainstalowanych dotąd na imię ofiarodawcy — przygotowuje się młodzież nasza do służby wojskowej i spędza letnie miesiące kolonja wakacyjna, złożona z około 120 dzieci. W drewnianym domku mieszka człowiek, którego imię należy do historii, ponieważ walczył za niepodległość i uczył młode pokolenie, jak zwyciężać mają.

Obok szarych błękitne mundury ociekały krwią na bitewnych polach. Obok szarych błękitni bohaterowie ginęli, ażeby Ojczyzna nie zginęła.

Za ich krew i za ich młode życie należy się międzypartyjna cześć, a wiodom ich międzypartyjna wdzięczność.

I oto jednemu z tych wodzów Józefowi Hallerowi grozi wyrzucenie go z domu i oddanie w prywatne, nie wiadomo czyje ręce kawałek ziemi, na której miał gospodarzyć w zdrowym ciele zdrowy duch.

Chcąc temu zapobiec świeżo zawiązany w Krakowie „Komitet wykupu Hallerowa” zwraca się do wszystkich Rodaków z gorącym wołaniem o ratunek i z nadzieją, że nasz narodowy honor nie zezwoli po raz drugi rozbrzmieć tragicznej skardze: „ja nie z soli, ani z roli, ale z tego co mnie boli — umieram”.

Komitet wykupu Hallerowa w Krakowie.
Felicja Kowalewska, sekretarka.

Do P. T. Prenumeratorów.

Wszystkim naszym PT. Prenumeratorom którzy do tej chwili nie uścili prenumeraty za IV kwartał b. r. przypominamy, że byt naszego pisma a tem samem powodzenie idei odzyskania kraju zależy tylko od samego naszego społeczeństwa. Pamiętajmy, że żydzi składają miesięcznie stałe składki na fundusze prasowe swych dzienników, — u nas zaś każda akcja, każda inicjatywa upadła skutkiem obojętności samych Polaków!

Również upraszamy i tych P. T. Prenumeratorów którzy nie zapłacili prenumeraty za listopad b. r. oraz tych, którzy zalegają z prenumeratą za ubiegłe miesiące by ją w tych dniach wpłacili.

Pamiętajmy, że w naszych własnych rękach spoczywa odzyskanie kraju.
WYD. „GAZETY NARODOWEJ”.

Liga Katolicka.

W niedzielę dnia 23 października b. r. odbyło się Walne Zebranie djecejalnej Ligi Katolickiej w Krakowie. Przybyli delegaci niemal ze wszystkich Lig parafjalnych djecejalnej krakowskiej. Obrady odbywały się prawie cały dzień w obecności Najprzewielebniejszego Arcybiskupa Ks. Sapiehy wśród wielkiego zainteresowania członków Ligi. Między innymi mówcami profesor LUDWIK MLYNEK, sekretarz Parafjalnej Ligi Katolickiej w Wieliczce, wygłosił następujące przemówienie:

„Praca w Lidze Katolickiej winna być indywidualna i zbiorowa. Indywidualna — gdy każdy członek Ligi na własną rękę działa na swoim terenie wśród własnego otoczenia, w myśl ogólnego programu Ligi. Zbiorowa — gdy wszyscy członkowie Ligi, albo ich poszczególne grupy — dążą do wspólnego celu, działając zbiorowo na wyznaczonym miejscu wśród katolickiego społeczeństwa — wedle statutu Ligi. Celem tej pracy — tak indywidualnie, jak i zbiorowo podjętej — jest uspołecznienie narodu polskiego na zasadach religji katolickiej. Środkiem do osiągnięcia tego celu jest praca społeczno-oświatowa w duchu religijnym i narodowym, nad sobą samym i innymi: w rodzinie, w stowarzyszeniach, w gminie, parafji, w powiecie i państwie, przez kształcenie siebie i drugih — pracę zawodową i społeczną — prywatną i publiczną: w domu, na roli, w warsztacie i fabryce, sklepie i magazynie, szkole i kościele, w urzędzie prywatnym i publicznym; słowem na każdym miejscu i przy każdej sposobności — w pojedynkę lub zbiorowo — t. j. praca szczerze obywatelska.

Liga Katolicka jest zatem zrzeszeniem — organizacją statutową wszystkich obywateli Polaków i katolików religijnie i narodowo uświadomionych — ewentualnie do tej świadomości dążących, mających na celu: w narodzie polskim i katolickim podnieść ducha religijnego i patriotycznego — w ścisłej łączności z podniesieniem kultury i dobrobytu społeczeństwa katolicko-polskiego.

Do pracy zatem w Lidze Katolickiej powinni zgłosić się przede wszystkim wszyscy działacze społeczni, prawdziwi katolicy-

Polacy — patryoci — bez względu na ich zabarwienie polityczne i stanowisko społeczne, jakie zajmują, którzy prawdziwie kochają naród polski i pragną dla niego lepszej przyszłości niż obecna. Między tymi działaczami nie powinno być najmniejszego rozdzwiku ani zawiści na tle zawodowym, albo partyjnym, żadnej zazdrości i społecznych antagonizmów, żadnych wybujałych kontrowersyj z powodu różnicy zapatrywań na daną kwestję metodę jej rozstrzygnięcia. Między tymi działaczami wogóle między wszystkimi członkami Ligi Katolickiej ma panować chrześcijańska miłość i wyrozumienie wzajemne pod ogólnym hasłem: „Pax Christi — pax — Dei — pax hominibus bonae voluntatis — „Pokój Chrystusowy — pokój Boży — pokój ludziom dobrej woli — działającym w jednym celu — w jednej myśli, dla dobra swej polskiej i katolickiej Ojczyzny

Dlatego działający członkowie Ligi Katolickiej — „apostołowie” — bez względu na to czy duchowni, czy świeccy — winni wszędzie w szeregi pracy narodowej — polskiej i katolickiej — wnosić hasła ewangelicznej miłości — pokoju — i łagodzić wszelkie wybujałe tarcia, będące żądaniem walki i rozkładu społecznego, burzeniem i niszczeniem społecznej zgody, obywatelskiego współzycia i pracy”.

Przemówienie to prof. Mlynka na Walnym Zebraniu Ligi Katolickiej było uzupełnieniem jego drukowanej pracy p. t. „Apostół świecki przy pracy”, wydanej nakładem Ligi.

Bardzo pięknie przemawiali także: prezes Ligi, sędzia Turowicz, gener. sekretarz Ligi Ks. Machay, a przede wszystkim główny protektor Ligi Najprzew. Ks. Arcybiskup Sapieha. Referaty na temat: „Stosunek Ligi Katolickiej do innych organizacji katolickich” i „Główne zadania Lig parafjalnych” wygłosili ks. R. Moskala, T. J. i dr Fr. Bielak.

W nader ożywionej dyskusji nad wygłoszonymi przemówieniami zabierali głos liczni delegaci z prowincji przejęci gorącymi zadaniami Ligi i pracą apostołstwa świeckiego.

Uczestnik.

Składki przyjmuje się na książeczkę Kasy Oszczędności miasta Krakowa Nr. 358.838, lub na ręce p. generała Fuglewicza, ul. Felicjanek 1. 6, oraz na listy składkowe.

DZIENNIKARZE RUMUNSCY, którzy onegdaj przybyli do Krakowa, zwiedzali w ciągu niedzieli zabytki miasta. O godzinie 2 po południu goście spożyli śniadanie w hotelu francuskim, poczem byli podejmowani przez wiceprezesa Syndykatu Dziennikarzy krak. hr. Potockiego. Wieczorem dziennikarze byli obecni na przedstawieniu „Fury słomy” w teatrze im. J. Słowackiego, poczem wzięli udział w bankiecie wydanym na ich cześć w Starym Teatrze przez prezydium Izby handlowej. O godzinie 1.50 nastąpił wyjazd gości do Bukaresztu.

STAN CHOROÓB ZAKAŻNYCH W KRAKOWIE w czasie od 16 do 22 był następujący: dyfterji 2 wypadki, czerwoni 1, ró-

ży 1, szkarlatyny 6, ospy wietrznej 3, ko-
kluszu 1, tyfusu brzuszego 6.

PROCES 36 UKRAJNCÓW O SZPIEGOSTWO. Onegdaj o godzinie 12-tej w południe nastąpiło ogłoszenie wyroku w procesie 36 Ukraińców, którzy przez 5 tygodni toczył się w krakowskim sądzie okręgowym karnym przy drzwiach zamkniętych. Na wielką salę rozpraw przysięgłych, gdzie odbywał się proces, wpuszczono nieliczną publiczność, złożoną przeważnie z rodzin oskarżonych i przedstawicieli palestry. — 24 Ukraińców skazanych zostało za zbrodnię szpiegostwa na rzecz obcego państwa na kary ciężkiego więzienia od 1—5 lat. Dwunastu oskarżonych uwolniono.

AMERYKAŃSKI GENERAL W KRAKOWIE. W Krakowie bawił amerykański generał Croicz, wybitny działacz na polu zastosowania naukowej organizacji pracy.

REPERTUAR KIN

KINO CORSO

Wspaniały dramat sensacyjny — 2 serie
— razem 12 aktów

Buffalo Bill

Serja I.: „W rękach wroga”.
Serja II.: „O krok od śmierci”.
Dramat z epoki ciężkich walk amerykańskiej wojny domowej. W roli głównej amerykański cowboy Art. Acord.

KINO SZTUKA

Z powodu olbrzymiego powodzenia wyświetlany jest w dalszym ciągu międzynarodowy szlager światowy „UPY” 1927

Ostatni Walc

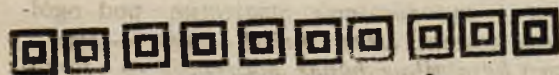
Czarujący wytworny dramat pikantnych przygód i awanturek miłosnych w 10 akty Vernon i Liana Haid.

KINO WANDA

Najpotężniejsze arcydzieło świata z czasów rewolucji francuskiej. Clou sezonu 1927

Marsyljanka

W rolach głównych najgenialniejsi artyści francuscy.

Rozszerzajcie

„Gazetę Narodową”

PRACOWNIA ŚLUSARSKA

LUDWIKA GÓRKI

w Krakowie

przy ul. Czarnowiejskiej L. 17.

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie: — :0: ten wchodzące. :0: — :0:

PÓPEŁ

FABRYKA LIN KONOPNYCH
SZPAGATÓW, PASÓW I TAŚM
TAPICERSKICH

JÓZEFA WAŁKOWINSKIEGO

Fabryka: KRAKÓW-DEBNIKI 16,
Telefon Nr. 3005.

SANATORJUM

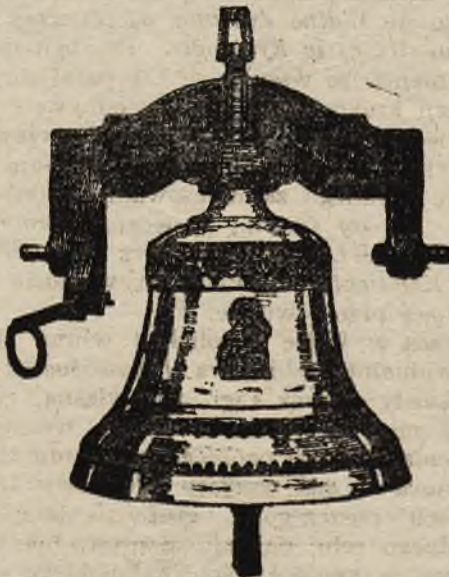
POL. CZERWONEGO KRZYŻA W ZAKOPANEM

Telefony: Zarząd 2, Portier 7.

Pod kierownictwem Dra med. LUDWIKA FISCHERA.

Otwarty cały rok dla osób wymagających leczenia wzgl. odpoczynku.
Ceny wraz z opieką lekarską od 15 zł. Szczegóły w ilustrowanych prospektach, które wysyła na każde żądanie.
ZARZĄD.

Jedyna najstarsza Polska ODLEWNIA DZWONÓW

Braci FELCZYNSKICH
w Kałuszu, ul. Siwecka L. 3.
w Przemyślu ul. Krasińskiego 73
Małopolska.

Odnaczone złotymi medalami i dyplomami
na wystawach krajowych i zagranicznych

Dostarcza:

Dzwony Kościelne i Szkolne
w dowolnych wielkościach i tonach z najlepszego materiału.

Dzwony pęknięte przelewa oraz dostraja
pod gwarancją czystej harmonii do dzwonów już istniejących.

CENY NAJNIŻSZE! — SPŁATA TAKŻE RATAMI!

Skóry na obuwie

wszelkiego rodzaju na „Uprząż” i pasy
„Zapędowe” oraz przybory obuwnicze,
poleca po cenach niskich

STANISŁAW PALCZEWSKI — Kraków
ul. Długa L. 67 (lokal Zakładu im. Hełtów)

BROWAR OKOCIMSKI

poleca swoje wyroby

Marcowe
Eksportowe
Porter.

ENZYMAŁT

Nowy znakomity preparat słodowy
używany przez piekarzy jako środek
wzmacniający działalność drożdży
i wpływający dodatnio na jakość
pieczywa.

ENZYMAŁT

przyspiesza proces wypiekania oraz sprawia, że pieczywo jest pulchne i przez dłuższy czas utrzymuje się w stanie świeżym.
Pieczywo przy użyciu

ENZYMAŁTU

jest łatwiej strawne, smaczniejsze i pożywniejsze niżeli zwykłe.

Wyrabia

Krakowski Browar Jana Götza,
Kraków, ul. Lubicz L. 17.

NAJLEPSZY KONIAK FRANCUSKI

w oryginalnych flaszkach do Polski importowany

I. & F. Martell

Rok założenia 1715.

CENY OGŁOSZEŃ: Za 1 wiersz mm. — Ogłoszenia zwykłe zł. 0.20. Nadesłane zł. 0.40 Dział ekonomiczny i komunikaty zł. 0.80. I-sza strona i inne tekstowe zł. 0.80 Ogł. świąt. 50 procent droższe. Dla urzęd. państw. emer. robotn. inwal. i posz. pracy rabat.

CENY PRENUMERATY: miesięcznie: 1.35 zł., kwartalnie: 4.— zł. W Ameryce prenumerata roczna 6 dolarów. Ceny zrozumieć należy wraz z dostawą do domu.

Za Spółkę wydawniczą i redaktor odpowiedzialny JAN KOZIŃSKI.
Drukarnia i Stereotypia Grenusia i Orłowskiego w Krakowie, ul. Stolarska Nr. 6. — Telefon Nr. 1018.